Ruim kwart gemeenten betaalt niet mee aan **betere ventilatie**

De SUVIS-regeling voor betere ventilatie in schoolgebouwen had al een moeizame aanloop. En nu de subsidieregeling er is, blijkt die niet goed te functioneren. Ruim een kwart van de gemeenten weigert mee te betalen aan het coronaproof maken van de ventilatie in schoolgebouwen.

TEKST: **MARTIN VAN DEN BOGAERDT**
BEELD: **ROLF HENSEL**

SUVIS staat voor Specifieke uitkering ventilatie in scholen. Sinds januari kunnen gemeenten op verzoek van schoolbesturen subsidie aanvragen om de ventilatie in schoolgebouwen te verbeteren. Het idee is dat met betere ventilatie het risico op besmetting met het coronavirus minder wordt.

Aan de subsidieregeling gaat een stroperige voorbereiding vooraf. Die begint al in de vorige zomervakantie met een onderzoek naar de staat van het binnenklimaat van scholen. Hoewel er in het najaar nog geen duidelijk overzicht is van het probleem, stuurt het Landelijk Coördinatieteam Ventilatie op Scholen onder leiding van Doekle Terpstra in oktober zijn eindrapport naar de Tweede Kamer. Vervolgens duurt het vanwege politieke en bureaucratische rompslomp nog tot januari voordat gemeenten subsidie kunnen aanvragen. Het geld komt later pas, maar schoolbesturen en gemeenten mogen van demissionair onderwijsminister Arie Slob wel alvast zelf investeren.

Er zit 360 miljoen euro in de subsidiepot, waarvan bijna 99 miljoen voor de eerste

Leerkracht Cindy Willems van groep 6 van de openbare Parkschool in Arnhem zet het raam open.

aanvraagronde, die loopt tot en met 30 juni aanstaande. Per aanvraag kan maximaal 30% van de totale kosten voor bouw- en installatiekosten worden toegekend, tot 1 miljoen euro. Over de verdeling van de resterende 70% maken gemeenten en schoolbesturen afspraken met elkaar. Althans, dat is de bedoeling. Uit een ledenpeiling van VOS/ABB blijkt dat ruim een kwart van de gemeenten niets betaalt.

In spagaat

Doordat een deel van de gemeenten weigert mee te betalen, zitten de schoolbesturen daar in een spagaat, legt adviseur Ronald Bloemers van VOS/ABB uit. 'Aan de ene kant zijn er intern afspraken met ouders en personeel over betere ventilatiesystemen. Aan de andere kant zijn er gemeenten die er niet aan mee willen betalen. Het is nadrukkelijk een gezamenlijke opdracht voor schoolbestuur én gemeenten, maar de praktijk wijst uit dat een deel van de gemeenten dat echt niet zo ziet. Dit helpt onze leden niet, laat staan de leerlingen en leraren', aldus Bloemers.

Demissionair onderwijsminister Arie Slob benadrukt in februari – als veel scholen nog steeds de ramen wijd open houden om goed door te luchten, hoewel er een dik pak sneeuw ligt en Nederland is veranderd in een diepvrieskist - dat het coronaproof maken van de ventilatie inderdaad een gezamenlijke taak is van de schoolbesturen én gemeenten. Hij zegt dat naar aanleiding van een bericht in de Telegraaf over de VOS/ABB-ledenpeiling.

Bloemers wijst nog op een ander probleem. Het is namelijk zo dat schoolbesturen vanuit het Rijk gebonden zijn aan het verbod om geld te besteden aan betere ventilatie in hun gebouwen. 'Het risico bestaat dat de accountant de schoolbesturen hierover op de vingers tikt. Dat kan ertoe leiden dat de Inspectie van het Onderwijs besluit tot een terugvordering van het geïnvesteerde bedrag op de rijksbekostiging. Dan heeft het bestuur dus al geld geïnvesteerd in betere ventilatie én wordt dat bedrag door het Rijk ingehouden. Veel schoolbesturen willen dat risico absoluut niet lopen.'

Voor de bühne

Het televisieprogramma Nieuwsuur pakt in maart de uitslag van de VOS/ABB-peiling op en gaat kijken in de gemeente Velsen. Bestuursvoorzitter Annemarie Trouw van Atlant Basisonderwijs zegt tegen Nieuwsuur dat bij het bedenken van de regeling bij het ministerie van OCW bekend moet zijn geweest dat schoolbesturen en gemeenten geen geld hebben om de ventilatie in schoolgebouwen te verbeteren. Daarmee voelt de SUVIS-regeling volgens haar 'een beetje als voor de bühne'. Voor de acht Atlant-scholen is 2,4 miljoen euro nodig. 'Dat betekent dat ruim 1,6 miljoen van ons en de gemeente Velsen moet komen', aldus Trouw, die daaraan toevoegt dat het schoolbestuur dit bedrag niet in zijn eentje kan betalen. De gemeente Velsen biedt geen soelaas, blijkt duidelijk uit de woorden van onderwijswethouder Marianne Steijn: 'Het water staat ons niet áán de lippen, maar bóven de lippen. Dat gemeenten er ook geen geld voor hebben, is duidelijk.'

Geen buigzaamheid

Tegenover VOS/ABB schetst Caroline Versprille, bestuurder van Stichting Librijn voor openbaar primair onderwijs in de gemeenten Rijswijk en Delft, eenzelfde beeld. 'Wij hebben bij de gemeente Rijswijk een aanvraag onder voorbehoud ingediend, maar Rijswijk wil niet meebetalen. Dat doen ze niet, zeggen ze, omdat andere gemeenten bij ons in de regio dat ook niet doen en ze er geen geld voor hebben.'

> *'Het water staat ons bóven de lippen'*

Bij Librijn is volgens haar 1,2 miljoen euro nodig. Versprille zegt bij de gemeente 'nog geen buigzaamheid' te voelen om mee te betalen. Als de resterende 70% niet op basis van fifty-fifty wordt verdeeld, kan de hele operatie niet doorgaan.

Versprille noemt ook het probleem dat Bloemers signaleert, namelijk dat schoolbesturen niet mogen investeren in noodzakelijke bouwtechnische aanpassingen, zoals ventilatiekanalen aanbrengen door muren en daken. Die bevoegdheid ligt nadrukkelijk bij de gemeente. Het gesprek met Delft, de andere gemeente waar Librijn scholen heeft, moet op het moment waarop dit artikel is geschreven nog plaatsvinden.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Stichting Eem-Vallei Educatief (STEV) is in gesprek met de gemeente Nijkerk voor verbeteringen aan openbare basisschool Corlaer. In dat gebouw uit 1991 zijn alleen natuurlijke ventilatiemogelijkheden. Met andere woorden: je kunt er de ramen opendoen. Daarmee kun je eventuele coronavirussen en overtollig CO2 niet voldoende naar buiten afvoeren. Bestuurder Karen Peters vertelt aan VOS/ABB dat vanuit de SUVIS-regeling 37.000 euro is toegekend en dat STEV en de gemeente Nijkerk samen nog ruim 86.000 euro moeten bijdragen. 'Met de gemeente wil ik bespreken hoe we dit samen gaan oppakken. Het is voor mij duidelijk dat wij dit niet alleen doen, want goede ventilatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.' In de overige scholen van STEV is de ventilatie al wel op orde.